

Memo – Ter kennisname

Aan: VV

Van: E. de Groot

Onderwerp: Beantwoording vragen energiedossier

Datum: 30 januari 2018

Corsanr.: 18.008518

Waarom moet u dit weten?

31 januari 2018 wordt het onderwerp 'energieneutraal Rijnland 2025' opiniërend in de VV behandeld. Ter voorbereiding hierop is in januari een rondje fracties gedaan om het onderwerp toe te lichten en vragen te beantwoorden. Tijdens dit 'rondje' zijn een aantal vragen gesteld die in deze memo worden beantwoord.

Vragen en antwoorden

Vraag 1: Wat is de potentie van kleine windmolens (ashoogte tot 15 meter)?

In de Visie Ruimte en Mobiliteit (PZH) staat: *Ook worden nieuwe initiatieven toegestaan voor windturbines met een ashoogte van 15 meter buiten bestaand stads- en dorpsgebied en 45 meter binnen bestaand stads- en dorpsgebied of binnen het glastuinbouwgebied, voor zover dat past bij de lokale situatie. Dit is ter beoordeling van de gemeente. De provincie kan wel een zienswijze indienen indien te weinig rekening is gehouden met het omringende landschap en de cultuurhistorische, ecologische en recreatieve kwaliteiten.*

De opbrengst van kleine windmolens is zeer beperkt, zoals ook op bladzijde 35 van het CE-Delft rapport is weergegeven. 1 kleine windmolen kan tot 30.000 KWh op jaarbasis opleveren (in het CE-Delft rapport wordt uitgegaan van praktijkopbrengsten van 2.700 KWh), wat betekent dat de totale theoretische jaarproductie ca. 0,27 TJp bedraagt. De totale investeringskosten per kleine windmolen bedragen ca. € 50.000 euro.

Om dezelfde capaciteit te kunnen krijgen als één middelgrote windmolen (12,5 TJp) zijn circa 46 kleine windmolens nodig. De totale investeringskosten hiervan bedragen circa 2,5 miljoen euro. Rijnland heeft circa 25 zuiveringsterreinen. Dit betekent dat er per locatie twee zouden moeten worden geplaatst. Niet onderzocht is of dat daadwerkelijk ook mogelijk is en wat de verdere voor- en nadelen hiervan zijn voor bijvoorbeeld beheer, onderhoud en de omgeving.

Vraag 2: In Zuid- en Noord-Holland is het voorsnog lastig om windmolens te plaatsen. Hoe zit dat in de rest van Nederland? Kunnen we meeliften met initiatieven van collega waterschappen elders in het land? Rijnland zou bijvoorbeeld kunnen investeren op terreinen van collega waterschappen.

De Unie van Waterschappen heeft begin vorig jaar aan de waterschappen gevraagd welke duurzame energieprojecten worden gerealiseerd. Uit de reacties blijkt dat door de waterschappen vooral geïnvesteerd wordt in biogas en zonneweides. Windmolens worden vooral nog met investeringen door derden geplaatst. Concrete projecten met windmolens worden met name door de oostelijke waterschappen (onder andere Rijn en IJssel, Rivierenland) uitgevoerd.

Zowel op regionaal niveau (met de regionale samenwerkingspartners) als nationaalniveau (via de Unie wordt onderzocht wat de diverse mogelijkheden (inclusief samenwerkingsvormen) zijn voor duurzame energieproductie. Wind maakt hiervan ook onderdeel uit.

Vraag 3: Windmolens en zonnepanelen leveren een piekbelasting waardoor soms meer wordt geleverd dan nodig en soms minder dan nodig. Welke maatregelen zijn nodig om geheel onafhankelijk van het elektriciteitsnet te kunnen zijn? Hoe zit dat bijvoorbeeld bij de zonneweide te Katwijk?

Rijnland hanteert voor energieneutraliteit het volgende uitgangspunt:

De organisatie wekt jaarlijks minstens net zo veel hernieuwbare energie op als dat het zelf nodig heeft voor haar processen en bedrijfsvoering. Hierbij wordt op jaarbasis gekeken. Op uur-, dag- of weekbasis is er uitwisseling met de 'buitenwereld' om overschotten en tekorten op te vangen.

Als Rijnland helemaal autonoom wil zijn in de energievoorziening (dus onafhankelijk van het elektriciteitsnet) is een (veel) grotere inspanning vereist. Dit komt doordat het lastig is vraag en aanbod goed op elkaar af te stemmen. Als het hard regent heeft Rijnland bijvoorbeeld te maken met een piekvraag door inzet van bemaling, maar die piekvraag zal vaak niet samenvallen met de energieproductie van windmolens en zonneweiden.

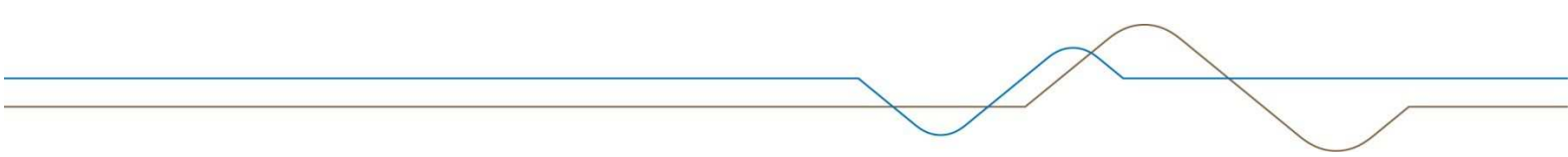
Feitelijk gaat het hierbij om een verdelingsvraagstuk waarbij naast lokale opslag met name de landelijke en Europese spreiding een grote rol speelt. Naar de mogelijkheden van opslag/spreiding wordt momenteel volop onderzoek gedaan. Er zijn diverse interessante ontwikkelingen die mogelijk op termijn gaan zorgen voor verdere optimalisaties. Een mooi voorbeeld hiervan is het slim malen waarbij (waar mogelijk) rekening wordt gehouden met het aanbod van (goedkope) energie en energieoverschotten. Hiervoor loopt momenteel een nationaalproject waarbij bedrijfsleven (energiebedrijven), waterschappen en wetenschappelijke instituten betrokken zijn. Ook Rijnland is hierop aangesloten.

Voorbeeld zonneweide Katwijk: van de opgewekte energie zal gemiddeld genomen (over een jaar) ongeveer 50% door de awzi zelf worden gebruikt en 50% worden terug geleverd aan het net. In de zomer is de opbrengst van de zonneweide groter dan de awzi verbruikt aan energie (langer licht, zonniger weer dus een hogere opbrengst). In de winter is de opbrengst (aanzienlijk) lager en kan alle opgewekte energie door de awzi worden gebruikt.

Vraag 4: Hoe zit het bij de SDE+-subsidies met het wel/niet verplicht terug leveren van elektriciteit aan het net en wat is de relatie met de BTW-afdracht?

Het is bij SDE+-subsidies niet verplicht om terug te leveren aan het net. Op het moment dat wordt terug geleverd aan het net is de subsidie op de geproduceerde hoeveelheid energie hoger dan wanneer de opgewekte energie alleen voor eigen gebruik is. De SDE+ subsidie is niet belast met BTW.

Wat betreft de BTW op de investering (bijvoorbeeld aanschaf zonnepanelen) geldt dat de BTW (gedeeltelijk) terug kan worden gevraagd. Dit hangt af van afspraken met de belastingdienst. Op dit moment hebben verschillende waterschappen verschillende verklaringen ontvangen. Er wordt daarbij (soms) onderscheid gemaakt tussen eigen gebruik en teruglevering aan het net. Procentueel wordt dan bekeken hoeveel energie voor eigen gebruik is en hoeveel voor teruglevering. Vervolgens wordt deze verhouding toegepast op de terug te vragen BTW. Het percentage dat toe te rekenen valt aan eigen gebruik kan terug gevraagd worden. Over de levering van energie (exploitatie) aan het net moet BTW worden afgedragen.

Vraag 5: In november is in Delfland een motie ingediend over energieneutraliteit. Graag meer informatie hierover.

16 november 2017 is in het Delflandse bestuur een motie ingediend om te komen tot een energieneutraal Delfland in 2025. Betreffende motie is ondertekend door bijna alle partijen.

Aanleiding was dat gezien de urgentie van de (mondiale) klimaatproblematiek en de Europese, landelijke en regionale ontwikkelingen, de partijen vinden dat Delfland meer ambitie moet tonen op dit dossier.

Het Delflandse college heeft de motie overgenomen. Momenteel wordt er een proces opgestart dat vergelijkbaar is met het energieneutraalproces dat Rijnland volgt. Het gaat daarbij om de strategie/koers om te komen tot een energieneutraal Delfland in 2025. Volgens planning wordt dit proces deze zomer afgerond.

Vraag 6: Wat wordt precies onder een positieve business case verstaan?

Daar waar in de opinienota staat 'positieve business case' wordt bedoeld dat de meerkosten van de investering voor de duurzame energiemaatregel binnen de levensduur van betreffende asset worden terugverdiend.

